

TISKOVÁ ZPRÁVA

K NÁVRHU NOVELY ZÁKONA Č. 155/1995 SB., O DŮCHODOVÉM POJIŠTĚNÍ – ZMĚNA VALORIZAČNÍHO MECHANISMU.

NRZP ČR v připomínkovém řízení vyslovila zásadní nesouhlas se změnou valorizačního mechanismu valorizace důchodů, tak jak je navrhován v novele zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění v pozdějším znění. NRZP ČR chápe argument předkladatele zákona, že valorizace důchodů je příliš náročná pro veřejné rozpočty, ale potom měl být takový zákon předložen včas tak, aby byl řádně projednán.

NRZP ČR nezpochybňuje právo koalice na zákonnou změnu valorizačního koeficientu u důchodů. Vláda však měla se svým návrhem přijít podstatně dříve, kdy ještě nebyl naplněn zákonný nárok na valorizaci, to je 5 % zdražení spotřebního koše. Tento nárok byl naplněn v lednu 2023, proto se domníváme, že současný legislativní návrh vlády není v souladu s ústavou ČR. Obdobný názor má řada jiných ústavních právníků. Jako příklad uvádíme názor ústavního právníka pana Jana Kysely, který uvedl v Novinkách dne 20. 2. 2023 "Otázka případné protiústavnosti je v tzv. retroaktivitě, tedy zásahu do nabytých práv. Jde o to, jestli ve chvíli, kdy inflace za dané období přesáhne pět procent, automaticky vzniká nárok na valorizaci v konkrétní výši, kterou nařízení vlády pouze převede do čísel".

NRZP ČR upozorňuje na problém invalidních důchodů, které jsou i ve 3. stupni výrazně nižší, než je průměrná výše důchodů. V roce 2021 činil tento rozdíl téměř tři tisíce korun. V souvislosti s valorizacemi v roce 2022 došlo k dalšímu rozevření nůžek mezi průměrnými starobními důchody a invalidními důchody. Z toho důvodu nemůže NRZP ČR souhlasit s navrženou změnou valorizačního mechanismu. Argument, že zvýšení nižších důchodů o pevnou částku bude pokrývat procentuální růst inflace je falešným argumentem, protože nominální výše důchodu je, vzhledem k cenové hladině základního zboží, zcela nedostatečná.

V připomínkovém řízení NRZP ČR navrhla, aby byl u invalidních důchodů zachován valorizační mechanismus, který zvyšuje důchody o 11,5 %, tak jako je navrženo v § 8a zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu a dále v Článku III. zákona č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich.

V Praze, 21. února 2023

Za NRZP ČR: Mgr. Sabrina Plisková, MPA
ředitelka Odboru komunikace